

עלון מס' 21 כסלו התשע"ה

דבר תורה הרב כליפה שליט"א

חודש כ"ס - לב

לכל חודש בחינה, הארה והשפעה מיוחדת. לחודש כסלו יש רמז: כ"ס-לב. אמרו חז"ל, "הקב"ה לבא בעי" - "ד' חפץ בלב" (מסכת סנהדרין). הלב הוא הרצון (כמו השימוש בשפת הדיבור "מה ליבך חפץ"?). חודש כסלו הוא חודש שמסוגל לבנות מציאות של שמירה, של הגנה, של חוסן ומשענת רוחנית. האבן עזרא כותב על הפסוק, "ה' יְהִי בְכֶסֶלְךָ" (משלי ג' כ"ו), כסלך - מבטחך, ה' יהיה לך למשענת. וכך גם כתוב בספר פרי לצדיק, "אם שמתי זהב כ"ס לי", שאדם שם את הזהב שלו במקום בטוח, מבצר ועוז, החודש הזה, הלב בכ"ס, הרצון האמיתי מוגן בכ"סו.

מוזכר בספרים שחודש כסלו מעורר את כוחו של שבט בנימין מדוע? לבנימין אמר: "ידיד ד' ישכון לבטח עליו" חפץ עליו כל היום ובין כתפיו שכן. הביטחון של בנימין נובע מהשכינה, ואכן בנימין הוא היחיד מאחיו שנולד בארץ ישראל, שלא נכנע ולא השתחוה לעשו וחלקו בבית המקדש. ובדומה לכך, החשמונאים הכוהנים יוצאים למלחמה מתוך הקודש ושבים אל הקודש. משם הם מקבלים תעצומות נפש, רוממות ומורל מלחמתי ולשם הם שבים לטהר את עצמם.

בספר "יצירה" מוזכר שכל חודש קשור לחוש מסוים בנפש. חודש כסלו קשור לחוש השינה. מה מאפיין את חוש השינה? היכולת להרפות מהנראה המוכר ולהיפתח להסתכלות רחבה יותר. אדם עם חוש שינה הוא לא אדם שרק יכול להירדם. אדם עם חוש שינה הוא אדם בעל יכולת להזרים מעט רפיון ושינה לתוך הזמן שהוא פעיל וער. אדם שיועד לחלום בהקיץ, ובשל כך חושב ומעז לעשות דברים חדשים ולחולל שינויים מרחיקי לכת בעולמו. הקשר בין חוש השינה לחודש כסלו ניכר במספר אופנים:

ראשית, בכסלו חלה תקופת הלילות הארוכים ביותר בשנה. שנית, מבין עשרת החלומות המתוארים בתורה, תשעה מופיעים בפרשות שבוע הנקראות בחודש כסלו (חלומות יוסף, פרעה ושריו, בפרשות "ויצא", "וישב" ו"מקץ"). לבסוף, ניצחון המכבים על היוונים, הנחגג בחנוכה החל מכ"ה כסלו, הוא ניצחון מובהק של 'חולמים' היוצאים נגד מציאות חסרת סיכוי.

אף השבט השייך לכסלו, בנימין, קשור בעקיפין לחוש השינה. צאצאי בנימין מפורסמים בהיותם "דרכי קשת". מעבר לכך שקשת הוא המזל של חודש כסלו, הירה בקשת - הבנויה מדריכת החץ ואז שחרורו - היא משל מושלם לכוחה הפעיל והיוצר של הרפיה הבאה בעקבות מתח, מאפיינו הראשי של חוש השינה. ונסיים בדברי הרב קוק בספרו אורות הקודש, שהחולמים הגדולים בנו את העולם. יהי רצון שנזכה לכך.

"שומר פיו ולשונו, שומר מצרות נפשו"

מידת הבטחון מגינה מפני עון לשון הרע

ככל שאדם מתחזק יותר במדת הבטחון בה, כן מתמעטת הסכנה שיכשל בלשון הרע.

לדוגמא, מי שחברו גרם לו הפסד כספי או פגע בכבודו, יצרו מפתה אותו להשיב לחברו כגמולו ולדבר בגנותו.

אבל אם איתן בטחונו בה, הוא יודע כי הכסף והכבוד נתנים לו מידו יתברך, ואין אדם יכול לגרוע ממנו את שנגזר לו מן השמים, ממילא נחלשכח היצר, המפתהו לגנות את זה שהרע לו.

הגיגים

מטבוחה קדושה

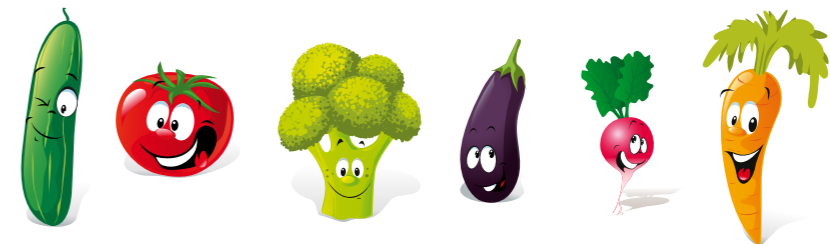
אנחנו עמוק בפנים. כל ההכנות לקראת השמיטה היו באויר, עכשיו זה אמיתי. וככל שמדברים על השמיטה, היא הופכת להיות מאיימת יותר. העוקצים של העגבניות יחד עם קליפות הקולרבי רודפים ולא מרפים כבר יומיים על השיש. אפשר כבר לזרוק? הזבובים עוד לא גילו את השקית? האם מותר לי להקדים אותם ולהשליך לפח את הקליפות מאתמול? ומי מוכן לגמור את הדג? מונחות עליו פרוסות עגבניה של שמיטה. אני לא מאמינה. חצי קציצה בפח. בתוכה בטטה של שמיטה. רק שלא אקבל קלקול קיבה מהמטבוחה. מה אפשר לעשות?

אז זהו, שזה לא אמור להיות ככה. אלפיים שנה לא היה פה אף יהודי. הארץ התגעגעה לבניה, לטרקטורים ולקומביינים שבליבה ידעה שעוד יחזרו. האדמה חיכתה לברכת שבת שלום שלנו בפתח כל שמיטה. והברכה לא הגיעה. היא חיכתה לשקט הגדול של שביעית, אבל מרוב שממה ושיממון אי אפשר היה לשמוע את השקט של השמיטה.

והנה סוף סוף אנחנו פה. שומטים את האדמה. לא חשבנו שזה יהיה כל כך מסובך. בדמיון שלנו החקלאים הולכים ללמוד תורה, הטרקטורים במחסן ומה אנו אוכלים? זה חלק ששכחנו לחלום. במציאות זה החלק הדומיננטי ביותר וגם המסובך ביותר. כל קילו מלפפונים עולה 9 ש"ח. אין מבצעים. וכולם צריכים לקנות במקלט ולהעשיר את אוצר הארץ.

אז אולי כדאי שננסה לחשוב על כל העניין בגדול. כל עוקץ של עגבניה יש בו קדושה. המטבוחה וסלט הירקות הם קדושים. יש שקיות עם קליפות, הכל יותר יקר, אבל זה בקטנה. לא היינו רוצים לוותר על האוכל הזה ועל התסבוכות האלה. אולי יעזור אם לא נתלונן, אלא נעודד את עצמנו שככה הכי טוב.

ומכאן מתגלגלת המחשבה אל החולות. אני מתכוונת לאלו שממלאים את נעלי ילדינו עד אפס מקום, ומותירים את רישומם בכל פינה בביתנו. וכי מה חשבנו שילדי תימן הקטנים לא מביאים איתם חולות הביתה? וצעירי וירג'יניה מגיעים בנעליים ריקות? גם הם סוחבים הביתה גרגרים צהובים ומרגיזים. אז מה ההבדל? אלא שהגרגרים שלנו יש בהם קדושה. חולות ארצנו הקדושה הם אלו שנדחפים לכל פינה. גם התימנים וגם הוירג'יניים מטאטאים אותם בזעם. אבל להם יש סתם חול. אמנם, אין הכוונה שנתחיל לאסוף את הצהובים הדביקים ולהציגם במוזיאון, אלא רק להתיחס אליהם קצת יותר בסלחנות ובידידותיות. אולי

ושיהיה לבריאות! חגלה כהן

עוד מעט נשמע רק שירי חנוכה המושרים יום בפי ילדינו היקרים. "כד קטן" ו"באנו חושך לגרש" וכדו'.. חנוכה מגיע. חג האור! ומי כמונו, האימהות (שלא ישנות לילה אחד ברצף לאורך שנות גידול הילדים) רוצות להיות תמיד רעננות ומוארות. ללא נפיחות בעיניים או כתמים שחורים תחתיהן. פעמים רבות שמעתי על גפרורים לעיניים ומלפפונים, אך אף פעם לא בדקתי את העניין לעומק.

זאת ההזדמנות לבדוק את הנושא ולו כדי לקבל תירוץ למנוחה של כמה דקות - "לא מועיל לא מזיק".

לעיניים נפוחות וכהות - לערבב 2 כפות שמן זית, 2 כפות דבש, 5 טיפות מי ורדים או מים מינרלים.

לטבול בתערובת פרוסות מלפפון ולהניח על עיניים עצומות ל 3-4 דקות. לחזור על הפעולה מס' פעמים.

טעמו וראו כי טוב חן צרפתי

שנה חדשה החלה, שנת שמיטה. באחד הימים בין ראש השנה לסוכות דיברתי עם גיסתי היקרה בטלפון. ניסינו יחד להבין איך מתנהלת קניית הירקות והפירות דרך 'אוצר הארץ'.

"אני זוכרת שגם בשמיטה קודמת היה לי כרטיס אבל אני לא זוכרת בדיוק למה הוא שימש...". אמרתי לגיסתי. "אני לא יודעת". היא ענתה "בשמיטה קודמת עוד הייתי רווקה וגרתי אצל ההורים אז לא כל כך התעסקתי עם כל העניינים האלה". "באמת??!!" היא הצליחה להפתיע אותי. אני מרגישה כאילו אנחנו מכירים את בעלה מאז ומעולם. האם פעם הם בעצמם לא הכירו זה את זה? ואיפה אני הייתי בשמיטה קודמת? כמה ילדים היו לי? העברתי במחשבתי את ילדיי המתוקים. כל מי שגילו פחות משבע שנים לא נולד עדיין בשמיטה הקודמת. זה השאיר אותי עם פחות מחצי מהילדים.

"אני הייתי כמוך". אמרתי לגיסתי "כמה ילדים קטנים". ושמיטה אחת קודם? רק התחנתני... איך שהזמן רץ.. כשהחלה השנה אמר בעלי: "אנחנו, בע"ה, קונים רק ב'אוצר הארץ'. לא צריך משהו אחר". ואני, קטנת אמונה שכמוני אמרתי "ואם יהיה חסר משהו, מה נעשה?" "נאכל משהו אחר" הוא ענה בלי להתבלבל. מאז הלכתי כבר פעמים רבות לקנות בחנות הזו. מעולם לא היה חסר לי משהו, להפך. מגוון של פירות ושל ירקות בשפע ובאיכות מצוינת מסודרים על המדפים, והכל בקדושה.

ב"ה שבשמיטה זו זכינו לאכול מפירות קדושים שנותנת לנו ארץ ישראל.

הפעם מתכוננים שאפשר להכין עם ירקות שמוצאים בחנות 'אוצר הארץ' מנשים שפגשתי שם. כן כן, לקניות בחנות שכונתית יש יתרון. אם את רוצה לפגוש מישהי לכי לשם לעיתים קרובות. מובטח לך שמתישהו תיפגשו.

מוסקה / אביגיל מגנזי

- 2 חצילים בינוניים לתערובת הבשר:
- 1/2 ק"ג בשר טחון
- 2 כפות שמן זית
- 1 בצל בינוני
- 2 כפות רסק עגבניות
- 1 שן שום קצוצה
- 1/2 כפית אורגנו
- 1/2 כפית טימן
- קורט קינמון
- מלח ופלפל שחור

לרוטב:

- 2 כפות שמן
- 2 כפות קמח
- 1 כוס מים
- 2 ביצים
- 1/2 כפית מלח
- קורט אגוז מוסקט

פלפל ממולא / אסתר שאר ישוב

- 4 פלפלים אדומים (גמבה)
- למילוי:
- 4 ביצים קשות
- 1 בצל בינוני קצוץ
- 2 תפוזי א קטנים
- 1/2 צרור כוסברה
- 1/4 כוס פירורי לחם
- מלח ופלפל שחור
- 2 כפיות פפריקה מתוקה
- 2 ביצים לא מבושלות

לרוטב:

- 1 בצל קצוץ
- 1 עגבנייה גדולה קצוצה
- קטן
- 2-3 כפות רסק עגבניות
- מלח ופלפל שחור
- 1/2 כוס מים
- שמן לטיגון ומעט יותר

פורסים את החצילים לפרוסות בעובי של כ 1 ס"מ. ממליחים ומשהים שיצאו הנוזלים המרורים. מנגבים היטב בנייר סופג ומטגנים טיגון קל. ניתן למרוח על הפרוסות מעט שמן ולאפות כ- 5 דקות בתנור עד שמשחים. מכינים את תערובת הבשר: מטגנים את הבצל בשמן זית, מוסיפים את הבשר ומפוררים לפירורים כעשר דקות. מוסיפים את השום + תבלינים + רסק עגבניות ומעט מים ומבשלים כחצי שעה. צריך לשים לב לא לחרוך את הבשר ובמידת הצורך להוסיף עוד מעט מים.

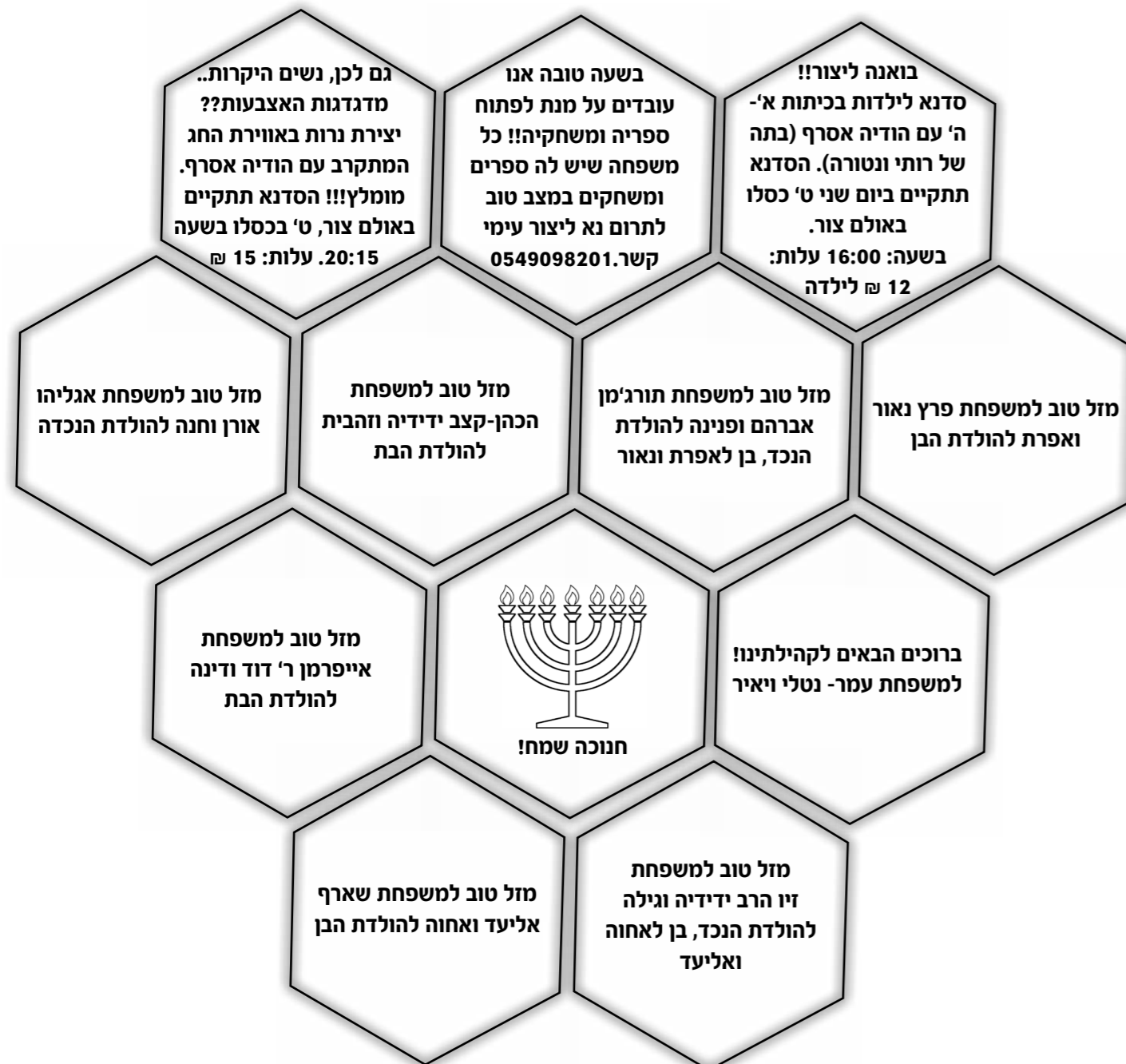
מכינים את הרוטב: מחממים את השמן, מוסיפים את הקמח ובוחשים היטב. מוסיפים את המים תוך כדי בחישה מתמדת. ממשיכים לבשל על אש נמוכה כחצי שעה עד שהרוטב מסמיך ומסירים מן האש. טורפים את הביצים בקערית, שופכים אליהן

קצת מהרוטב ומערבבים היטב ואז מחזירים את הבליחה אל תוך הסיר של הרוטב. מרכיבים את המוסקה: בתבנית ח"פ בינונית או בתבנית חסינת אש מסדרים בשכבות - 1/3 מהחצילים עליהם 1/2 מתערובת הבשר ושוב 1/3 מהחצילים ו 1/2 הנוסף של הבשר. מסיימים בשכבה של 1/3 החצילים הנותרים. יוצקים את הרוטב ומכניסים לתנור בחום של 180 מעלות ל- 40 דקות עד שהרוטב מקבל גוון שחום יפה. מצננים את המוסקה וחותרים למנות מרובעות.

הכמות מספיקה ל 6-8 מנות

המוסקה נשמרת היטב במקרר יומיים לפחות ואפשר גם להקפיא במנות ולהוציא מהפריזר כל פעם מנה אחת. המוסקה טעימה כאילו כרגע הוכנה.

קורות באורות

למשפחת מנטש אתכם באבלכם על פטירת האם- הסבתא, מן השמים תנוחמונו

למשפחת אטיה אתכם באבלכם על פטירת האח- הדוד, מן השמים תנוחמונו

בברכת חורף בריא לכולם!